

1941

ПРОГРАМА

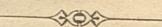
3A

Изучване културата на тютюна

9-72-6

A. — Исторически бълъжки

1. Отъ кога датира тютюневата култура?
2. Причини за въвеждането ѝ (доходност и използване на работната ръка).

ПБ217.8

3. Последователно развитие (периоди на засилване и отслабване, причини за това).

33191

1960

4. Подобреие на техниката съ течението на връмето.

05386 | 1988

1441
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ
БИБЛИОТЕКА
Изп. № 7199 2019
1980

Б. Отглеждане и обработка на тютюна.

Село и община:

Мъстност:

1. Климатически условия.

а) Свъдъния отъ метеорологичните станции (ще се впишатъ отдельно)

б) Свъдъния мъстни:

1. Пръбледаващи вътрове:

2. Първи есени и последни пролътни слани:

3. Лътото изобщо сухо ли е или влажно?

4. Пръвъ кои мъсеки пада по-изобилна роса?

5. Пада ли градъ, въ кои мъстности и пръвъ кои мъсеки?

6. Има ли застраховани земедълски произведения отъ градушка?

2. Оро-хидрографични условия:

- 1) Общо описание на мястостта, въ която се отглежда тютюнъ.

а) Приблизителна височина надъ морското равнище.

б) Релефъ (вълнообразенъ, равенъ, наведенъ и пр.)

в) Изложение по отношение странитѣ на свѣта.

г) Наклонъ (никаквъ, слабъ, силенъ и пр.)

д) Воденъ режимъ: рѣки, дерета (прѣсъхватъ ли или не), подпочвена вода, дълбочина на кладенците по сезони, използвали се водата за напояване.

3. Почвени условия на типични ниви.

1. Наклонъ въ градуси, изложение къмъ странитѣ на свѣта, общъ изгледъ (равнина, долина, склонъ и пр.)

2. Дива растительность.

3. Външенъ изгледъ на почвата (камениста, пъсъклива и пр.)

- #### 4. Цвѣтъ на почвата.

- ## 5. Дълбочина на почвата въ см.

- ✓ 6. Цвѣтъ на подпочвата.
- ✓ 7. Дълбочина на подпочвата.
- ✓ 8. Има ли камъни въ почвата и подпочвата. Ако има, закръглени ли сѫ или ръбести, разположени ли сѫ единично или на пластове. Минаватъ ли постепено въ скала? Увеличава ли се или намалява количеството имъ при удълбочаване въ почвата? Голѣмната и вида имъ.
9. Кои почви се прѣдпочитатъ за съене на тютюнъ?
10. Структура на почвата: (единична или групова, да се опише)
11. Лесно ли пропуска почвата водата, лесно ли изсъхва, застоява ли се водата слѣдъ дъждъ на повръхността и пр.
12. Образува ли се лесно кора и сбива ли се лесно почвата?
13. Образуватъ ли се пукнатини, на каква дълбочина и широчина.
14. Отъ кога се обработва почвата въ дадената мѣстност?
15. Какъ се експлоатира почвата? (съгъбообрѣщение).
16. Била ли е покрита нѣкога съ гора?

✓ 17. На каква дълбочина се оре и съ какво?

в) Колко пъти се оре нивата за тютюнъ, кога, съ какво, и на каква дълбочина.

✓ 18. Мѣстни наименования на описаната почва.

✓ 19. Плодородна ли е почвата и въ каква степень.

г) Прави ли се периодично удълбочаване на орница (съ лопата, съ копачъ, съ плугъ).

20. Взета ли е почвена проба отъ описаната мѣстност и точно отъ дѣ?

д) Грабли ли се, кога, съ какво, какъ?

IV. Култура на тютюна.

1. Обработка на почвата.

а) Прѣдшествуващо растение.

б) Извѣршва ли се подмѣтка слѣдъ прибиране прѣдшествуващото растение, кога, съ какво и какъ?

2. Торене.

а) Практикува ли се торенето за тютюнъ?

- б) Практикува ли се торенето за прѣдшественика му?
- и) Обрѣща ли се специално внимание на козия торъ?
- в) Какви торове се употребѣяватъ?
- г) Колко килограма торъ се употребѣява на декаръ?
- д) Кога се извозва торътъ на нивата?
- е) Кога се разхвѣря?
- ж) Кога се заорва?
- з) Практикува ли се наторяване чрѣзъ лежане на овци и кози? Колко врѣме и колко глави трѣбва да лежатъ за наторяване на 1 декаръ?

3. Произвеждане на тютюновъ разсадъ (ашия).

- а) Дѣ сѫ разположени лѣхитѣ? (изложение, запазено мѣсто да лечѣ ли е отъ вода, въ двора и пр.).

б) Какъ се приготвлява разсадникътъ? (обработване, торене, кога се извршватъ тѣзи работи).

г) Размѣри на лѣхитѣ.

д) Отъ какво се ржководятъ при засъване опредѣлено пространство за разсадъ?

к) Съять ли тютюна на нѣколко рѣцъ, защо и въ какви срокове?

е) Какво количество разсадъ отива за 1 декаръ?

л) Какъ се извѣршва сѣйтбата?

ж) Отъ дѣ е получено сѣмето, което се употребява за посѣвъ.

з) Кои сортове тютюнъ се съять? Какъ ги различава населението?

м) Рѣти ли се сѣмето и какъ?

и. Врѣме на сѣйтбата (кога се сѣе най-рано и най-късно?)

н) Кога, какъ и колко пъти поливатъ разсада?

п) Връдители и повръди въ разсада.

•) Колко пъти се плъви разсадътъ и спазватъ ли се нѣкакви правила при това?

с) Подсилва ли се разсадътъ, кога и какъ?

п) Плъвели въ разсада.

у) По какво се познава готовъ ли е разсадътъ за разсаждане?

ц) Сортира ли се разсадътъ и кой растения се пръдпочитатъ (да се обърне внимание на крайните растения въ лъхите).

ф) Какъ става разсаждането?

ш) Какъ става прънасянето на разсада до нивата, въ какво и какъ се нареджа при това?

х) Кога се изважда разсадътъ отъ лъхата за разсаждане?

4. Приготвление на нивата за разсаждане на тютюна.

- а) Дъли ли се нивата на лъхи при посаждане на тютюна.
- б) Въ каква посока се нареджатъ лъхите и какви сѫ размѣрите имъ?
- в) Оставятъ ли се пътеки или широки бразди между лъхите?
- г) Бранува ли се нивата прѣди засаждането?
- д) Маркиратъ ли се лъхите, съ какво и какъ?

- е) Какъв е посоката на редоветѣ? как и откъде са се изтеглят (и
ж) Какви сѫ разстоянията между тютюневите растения въ редоветѣ и между редоветѣ при разни почви и разни сортове?
- з) Кога най-рано и кога най-късно става разсаждането на тютюна?
- и) Какъв става насаждането на тютюна?
- к) Описание на садилото?

л) Какъ става поливането на растенията при посаждането и какво количество вода се употребява за цѣльта? за съдържанието (за 1 коренъ и за 1 декаръ).

м) Отъ дѣ се взима водата за поливане, колко далечъ е нивата, съ какви сѫдове и какъ се прѣнася?

н) По единъ или два корени се оставатъ на едно гнѣздо?

о) Колко души извършватъ насаждането и каква е работата на всъки единого отъ тъхъ?

в) Употребява ли се впръгатна сила при окопаването?

п) Колко работници сѫ необходими за посаждането на 1 декаръ?

р) Става ли подсаждане на мъстата на не заловилиятъ се тютюнъ?

с) Съе ли се тютюнътъ като втора култура?

г) Колко надници отиватъ за 1 декаръ при всъко окопаване?

5. Отглъдване тютюна на нивата.

а) Колко пъти и кога се копае тютюневиятъ посъвъ?

д) Извършва ли се напояване, кога и какъ?

б) Става ли загърляне и при коя копанъ?

е) Отстраняватъ ли се цвѣтните китки, кога и колко пъти става това?

ж) Отстраняватъ ли се филизитъ, колко пъти и кога?

к) Кога се събира съмето, наведнъжъ ли се откъсва цълото съцвътие или по отдълни кутийки?

з) Какъ се произвежда съме отъ тютюнъ?

л) Добиване на съмето и запазването му.

и) Кои растения се оставятъ за съме и на какво се обръща внимание при избора на съме?

м) По що се познава узръването на листата?

н) Колко пъти се използватъ съмени при всички видове

о) Кога узръватъ листата (отдълно всъка ржка) и на колко ржци се обиратъ. Какъ се наричатъ ржци?

- о) Какъ става обирането на листата?
- п) Какъ и въ какво се изнасят листата отъ тютюн и щето и до селосто
- р) Кой определя зрѣлостта на листата?
- с) Кога започва брането на листата и кога свршва?
- т) Въ случай на поврѣда отъ градъ, какъ постѫпватъ съ поврѣденото тютюнище?
- у) Колко листа има едно тютюнево стѣбло?
- ф) Колко кгр. листа се получаватъ отъ 1 декаръ?
- ц) Какви болести, неприятели и поврѣди се забѣлѣзватъ по тютюна - прѣзъ врѣме на растежа му? (да се събератъ материали)
- ч) Колко кгр. стѣбла и сѣмена се получаватъ отъ единъ декаръ?
- ш) Използватъ ли се стѣблата и сѣмената и какъ?
- щ) Заорватъ ли се стѣблата слѣдъ обирането на листата?

V. Прѣработване на тютюновите листа.

- I) Низане и сушене на тютюна.
- а) Става ли нѣкаква операция съ тютюна слѣдъ обирането листата и прѣди низането имъ (увѣхване)

- б) Какъ се извършва низането на тютюча, съ какви игли, и на какво разстояние отъ края на опашката се пробожда листът?
- л) Колко низи отъ 1 метъръ дължина нанизва единъ работникъ за работенъ день отъ 10 часа?
- м) Какви работници се употребяватъ за низане на тютюна (наемни или свои, възрастни или непълно възрастни, жени или маже, специалисти или не)
- н) Има ли специални сушилни за тютюнъ, какъ сѫ направени, каква голѣмина иматъ и пр.?
- г) Сортиратъ ли се тютюневите листа при низането?
- д) По колко листа има една низа отъ 1 метъръ дължина?
- е) Колко тежи една низа отъ единъ метъръ дължина прѣди и слѣдъ сушенето и отъ разни ржцѣ?
- ж) Какъ става сушенето на тютюна на пржти или безъ тѣхъ?
- о) Ако нѣма сушилни, дѣ сушатъ тютюна?
- з) Ако е на пржти, на какви разстояния се привързва низата за пржта и съ какво?
- и) Дължина и дебелина на пржтите?
- к) Колко пржти сѫ нужни за тютюна отъ 1 декаръ пространство?

- п) Нощно връме покриватъ ли тютюна, за да го не мокри росата?
- р) Въ връме на дъждъ прънася ли се тютюнът на подслонъ или се покрива и съ какво?
- с) Колко връме трае сушенето на тютюна за всъка ржка отдълно?
- т) Какъ се запазватъ изсушениятъ низи до взимане номунето и слѣдъ това?
- а) Сортира ли се тютюнът при елпезирането?
- б) Използватъ ли се македонци или тракийци за елпезирането?
- в) Връзватъ ли се елпезетата и съ какво?
- г) По колко листа се поставятъ въ едно елпезе?
- д) Прави ли се широкъ пасталъ и защо?
- е) Правятъ ли се текерлеци слѣдъ елпезирането и текерлецитъ пълни ли сѫ или въ видъ на кладенци?
- ж) Каква голѣмина иматъ текерлецитъ (диаметъ, височина и количество на елпезетата въ тѣхъ?)
- з) Изграждатъ ли се елпезетата на истифи и какви сѫ размѣритъ на последнитъ (височина, дължина и широчина)?
- и) Какъ се нареждатъ елпезетата въ истифитъ (съ лицето или гърб на горѣ) и какъ се обяснява това?
- к) Колко връме се држи тютюнът въ текерлеци и истифи, и кждъ се пазятъ тѣ?

2. Елпезиране и денкуване.

- а) Сортира ли се тютюнът при елпезирането?

- л) Кога и какъ става нареждането на елпезетата въ денковетѣ?
- м) Отъ какъвъ материал сѫ чуловетѣ и хараритѣ, съ които се обвиватъ денковетѣ?
- н) Какъ се връзватъ денковетѣ, дебелина и дължина на вжжетата?
- о) Размѣръ и тежина на денковетѣ
- п) Какъ се запазватъ денковетѣ и при запазването извѣршватъ ли се нѣкакви операции съ тютюна?
- р) Провѣтрятъ ли се елпезетата, какъ и кога?
- с) Какъ се постѣпва при мухлясването на тютюна?
- т) Колко низи отъ по единъ метръ може да елпезира единъ работникъ за единъ десетчасовъ работенъ день?

В. Продажба на тютюна отъ производителите

- а) Какъ се извѣршва продажбата (срѣщу заплащане ли, капариране, авансиране и пр.)?
- б) Кой посрѣдничи при продажбата на тютюна?
- в) Ставатъ ли задружни продажби и на какви начала?

- г) Стават ли продажби въ замъна на стоки и какви?
- д) Какъ се отразява досегашниятъ начинъ на покупко-продажбите върху производството?
- е) Правятъ ли се заеми за култивирането на тютюна, при кого и на какви условия (частни лица, търговци, кооперат. д-ва, държавни банки и пр.)?
- ж) Наематъ ли се ниви специално за тютюнъ и при какви условия (наемъ въ пари, срещу работа, частъ отъ производството и пр.), въ какви срокове става изплащането на ангажамента, какъвъ е сръдниятъ наемъ на декаръ въ пари и за какъвъ срокъ се наематъ обикновено земитъ?

